

București, 19 mai 2015

Către Universitatea din București

În atenția d-lui PROFESOR UNIVERSITAR DR. MIRCEA DUMITRU

RECTORUL UNIVERSITĂȚII

Referitor la ACORDAREA TITLULUI „DOCTOR HONORIS CAUSA” d-lui PETER SINGER, PROFESOR DE BIOETICĂ la UNIVERSITATEA PRINCETON

Stimate Domnule Rector,

Subsemnații, **părinți ai unor copii cu diverse grade de handicap** și lideri ai unor organizații non-guvernamentale care încearcă să ușureze viața celor în suferință, suntem stupefiați de decizia Senatului universitar, comunicată public de Centrul de Cercetare în Etica Aplicată de pe lângă Facultatea de Filosofie, de a acorda importanta distincție „Doctor Honoris Causa” unui apologet al crimei și genocidului: profesorul australian de etică **Peter Singer**.

Desigur, comisia de acordare a avut ocazia să se familiarizeze cu unele din ideile și teoriile profesorului Singer, precum echivalarea omului cu animalele, batjocura adusă sistemelor de gândire fundamentate pe credințe religioase sau avocațierea relațiilor sexuale cu animale (bestialitate). Până aici, idei obiectibile – care ne fac să ne întrebăm ce merite senzaționale are acest om dacă i se acordă, totuși, titlul de Doctor Honoris Causa! – dar nimic ieșit din comun într-o lume care și-a pierdut simțul firescului.

Problema adevărată, pentru noi ca părinți, începe atunci când **Singer neagă (și o face repetat, de la finalul anilor '70) calitatea de persoană copiilor nou-născuți și infanților, pentru motivul că aceștia nu au conștiință de sine. Încă mai rău, el sugerează autorităților suprimarea copiilor cu handicap grav, pe motiv că aceștia au „calitate a vieții zero” și în plus Statul consumă bani degeaba cu ei!**

Noi nu dorim să intrăm în polemici pe teme etice și înțelegem să avem respect pentru libertatea academică. Totuși, vă scriem pentru a vă atrage respectuos atenția asupra faptului că **idei de tipul celor vehiculate de dl. Singer pun în pericol drepturile și dezvoltarea copiilor noștri – și cu aceasta nu putem fi de acord.**

Să ne explicăm:

Peter Singer, ca orice utilitarist, este obsedat de mitul perfecțiunii, al așa-numitei „vieți de calitate”. Din punctul său de vedere, cetățeanul contemporan poate exista doar într-o societate din care au fost eliminați cei cu dizabilități.

Este un „loc comun” în practica juridică și a drepturilor omului din societățile democratice moderne că valoarea unui om cu handicap, înainte sau după naștere, nu este mai mică decât a unuia sănătos. Această afirmație este contrazisă tocmai de curentul de gândire reprezentat proeminent de omul căruia îi acordăm acum distincția. Ideile sale par mai degrabă caracteristice regimurilor totalitare: istoric, eugenismul, practica selecționării indivizilor umani pe baza bagajului genetic și care a dus la programe de exterminare în masă precum Aktion T4 al regimului nazist, se trage direct din utilitarism, al cărui apologet este Peter Singer. Etica utilitaristă, o etică a eficienței, a creat acest concept extrem de controversat de **calitate a vieții** (și care înlocuiește conceptul creștin de *sacralitate* a vieții). **Adepții utilitarismului consideră că individului i se poate recunoaște statutul de persoană și deci dreptul de a trăi doar dacă posedă anumite atribute, cum ar fi capacitatea cognitivă și de raționare, autonomia etc. care să îi confere un anumit standard de „calitate a vieții”.**

Se ridică întrebarea cum definim acest concept, respectiv care este pragul de la care o existență „are valoare” și, în plus, nu „consumă inutil” resurse publice? Ne referim la calitatea fizică, socială, spirituală sau despre o sinteză între acestea? Cine decide care este nivelul „calității vieții” necesar pentru a avea dreptul la existență?

De altfel, mergând pe același raționament cu al profesorului Singer, dacă un copil cu handicap – de exemplu Sindrom Down – merită omorât, ce ne împiedică să procedăm la fel cu un vârstnic afectat de boala Alzheimer? Ori cu victima unui accident rutier, aflată de un an în comă, lipsită, la fel, de conștiință de sine?

Iată întrebări la care dl. Singer și utilitariștii săi nu pot oferi răspunsuri, sau atunci când le oferă, după cum s-a văzut în istorie, acestea sunt punctul de pornire al unor accidente istorice cu inflexiuni genocidare. Asemenea erori au fost deja condamnate de întreaga omenire, după al Doilea Război Mondial, atât prin Procesul de la Nürnberg, cât și prin tratatele internaționale și legislațiile naționale. **Inclusiv în România, unde eugenismul este interzis prin lege.**

Dorim să menționăm și importanța pe care o acordă Singer utilizării raționale a resurselor statului, veche obsesie a utilitariștilor și etatiștilor din întreaga istorie. Industria lagărelor de exterminare naziste era una a eficienței, fără îndoială!

Dar cum este influențată concret societatea de aceste atitudini și ce au de pierdut semnatarii prezentei scrisori?

Ideile – bune sau nefaste - modelează comportamente, politici și atitudini pe scară largă, în bine sau în rău.

În cazul nostru, **concepțiile vehiculate de Peter Singer convin de minune unui sistem înțepenit în veșnic proiect - instituțiile statului nu fac concret aproape nimic pentru a ușura viața persoanelor cu handicap, ba dimpotrivă - și mai departe se întorc, ca o reflexie într-o oglindă, spre societate, manifestându-se prin toate problemele pe care persoanele cu handicap le au în încercarea lor de a duce o viață normală.**

Semnatarii acestei scrisori-apel pot certifica nenumăratele dificultăți de care s-au izbit în exercitarea drepturilor copiilor lor: pentru unii ca aceștia, statul nu are niciodată resurse, pentru că mereu sunt alte priorități, iar atunci când acestea nu există, ele se *inventează*. Incapacitatea „sistemului” (medical, educațional etc.) de a înțelege și satisface solicitările dizabililor reflectă o profundă ostilitate față de persoana cu handicap, până într-acolo încât ea este considerată vinovată că s-a născut.

Spoiala de drepturi acordate, de silă, nu poate păcăli pe nimeni: **în România cel puțin, cetățeanul handicapat este un cetățean inferior.**

Această diferență de tratament este semnul unei profunde schizofrenii morale, din care nu se poate ieși prin teorii filosofice instigatoare la crimă, ci prin infuzie de omenie, dragoste și valori morale. **Eugenismul de tip nazist și umanitatea sunt două noțiuni ireconciliabile.**

Evident că Peter Singer este liber să-și exprime ideile într-o societate democratică – ele vor fi eliminate de anticorpii sociali ca fiind pur și simplu nebunești. **Însă decernarea unei distincții importante acestei persoane duce la legitimarea puternică și la propagarea ideilor sale și, indiferent că vă place sau nu, vă face complici cu indiferent ce va rezulta din acestea.**

În cazul de față, noi protestăm pentru că, prin gestul Universității din București, **considerăm că sunt indirect prejudiciate drepturile copiilor cu dizabilități, aducându-li-se deservicii implicite acestora și familiilor lor (adică nouă!), prin crearea unui mediu propice discriminării și marginalizării încă și mai persistente.**

Domnule Rector,

Mesajul nostru poate fi rezumat astfel: **statutul universitar vă acordă dreptul și libertatea să îl onorați astfel pe profesorul Peter Singer, însă odată cu aceasta trebuie să vă asumați în fața contemporanilor, în fața istoriei și în fața lui Dumnezeu - toate consecințele.**

SEMNATARI

Bogdan STANCIU

Președinte, Asociația persoanelor cu deficiențe de auz „Darul Sunetului”

Radu Bogdan BUTU

Președinte, Asociația „Down Art Therapy”

Toni BOGDAN

Președinte, Asociația persoanelor cu deficiențe de auz „Ascultă Viața”

PS – Unicul anunț al ceremoniei de decernare a titlului „Doctor Honoris Causa” de către Universitatea din București profesorului Singer a dispărut ieri de pe internet (mai exact, de pe pagina Facebook a C.C.E.A.). Oricât ne-am dori ca evenimentul să fi fost anulat, suntem siguri că este doar o măsură de protecție ca urmare a scandalului ce stă să înceapă și, indirect, mărturie a faptului că cineva se simte, într-un fel sau altul, stânjenit...